

İstanbul, 22.09.2025

DUYURU 656

Konu: 1 Ekim 2025 tarihinden itibaren vergi denetimlerinde yeni dönemin başlaması ve TCMB kısa vadeli avans faiz oranı hk.

1. Vergi Denetiminde 1 Ekim 2025 Tarihinden İtibaren Yeni Bir Dönem Başlıyor

Vergi Denetim Kurulu (VDK) Başkanlığı, sahtecilik eylemlerine ilişkin 1 Ekim itibarıyla daha sert tedbir ve politikalar uygulamaya alacağını açıkladı.

Bu kapsamda, mükelleflerin, sahte belgeyi kasıtsız olarak kullandığına yönelik vergisel değerlendirmelere son verilerek, belgenin kasıtlı kullanıldığını esas alan bir yaklaşıma geçilecek.

Bilindiği üzere vergi denetimlerinde bugüne kadar mükellefler hakkında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge (SMİYB) olarak nitelendirilen belgeleri çoğunlukla bilmeden kullanıldığı gerekçesiyle sadece KDV için 1 kat vergi ziyai cezalı tarhiyat yapılmakta ve fatura tutarının %10'u kadar da özel usulsüzlük cezası kesilmekteydi. Bu durum için suç raporu düzenlenmemekteydi.

1 Ekim 2025 tarihinden itibaren ise sahte belge kullanan mükelleflerin önemli bölümü hakkında, kasıtlı kullanım gerekçesiyle artık vergi kaçakçılığı kapsamında 3 kat vergi ziyai cezası uygulanacaktır. Böyle bir durumda sadece KDV değil, gelir/kurumlar vergisi açısından da 3 kat vergi ziyai cezası uygulanacaktır. Ayrıca Vergi Usul Kanununun 359. maddesi uyarınca bu belgeleri kullananlar, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır.

Değişen yaklaşımla birlikte olası cezalar ve yaptırımlar aşağıda belirtilmiştir.

- KDV aslı (anaparası) + 3 kat vergi ziyai cezası
- Gelir/Kurumlar vergisi aslı+3 kat vergi ziyai cezası
- Vergi asılları için gecikme faizi
- 3 yıldan 8 yıla kadar hapis cezası

Yine yeni dönemde sahte belge kullanan mükelleflerden, kamu alacağını güvenceye almak için teminat istenecektir. Geçmiş nedeniyile sahte belge kullanma yönünden riskli bulunanlar başta olmak üzere belirli kriterleri taşıyan mükellefler için tedbir alınacak ve teminat gösteremeyen mükellefler için ihtiyati haciz uygulaması da gündeme gelecektir.

Yeni dönemde VDK'nin Risk Analiz Merkezi'nde kullanılan **Kuruluş Gözetimli Analiz (KURGAN)** Sistemi de mal ya da hizmet alım-satım işlemlerinin gerçek olup olmadığını risk skorlamasına bağlı olarak analiz edecektir. Denetim ekipleri, riskli görülen mükelleflerin kapısını çalacak, bu mükelleflerden, belgelere konu olan depolarındaki malları göstermesi, satmışsa belgelerini ibraz etmesi, üretimde kullanmışsa bu durumu kayıtlarıyla açıklaması istenecektir.

VDK ekipleri, mükelleflerin geçmiş dönem işlemleri yanında cari dönem belgelerini ağırlıklı olarak denetleyecek, kapanmış işletmeler yerine faal firmalara ağırlık verecektir.

Para hareketleri, yoklamalar, kaydi ve fiili envanter sayımlarıyla sahte belge kullandığı kanıtlanan mükelleflere, denetim yapılmadan doğrudan işlem tesis edilecektir.

2. Merkez Bankası Kısa Vadeli Avans Faiz Oranı

17 Eylül 2025 Tarih ve 33020 Sayılı Resmî Gazetede Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından yayımlanan “Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti” Tebliğine göre avans işlemlerinde kullanılacak faiz oranı, yayım tarihinden itibaren yıllık % 42,25 olarak uygulanacaktır. Bu oran bilindiği üzere vergi uygulamalarında, üzerinde faiz oranı yazılmamış alacak ve borç senetlerinin reeskont hesaplamalarında ve örtülü kazanç dağıtımı iddialarında emsal faiz oranı olarak kullanılabilir.

Ancak unutmamak gerekir ki 20/12/2021 tarih ve 2021/DK- 1/1 sayılı Vergi Denetim Kurulu Danışma Komisyonu Kararında “*Transfer fiyatlandırması incelemelerinde mükellefin ortaklarına veya ilişkili kişilerine para kullandırdığı durumlarda iç emsal yok ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen bankalarca açılan ticari kredilere uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranının, kullanılan döviz cinsinin mezkûr ilanda yer almaması halinde ise bankalardan alınan faiz oranı bilgilerinin dış emsal olarak dikkate alınması gerekmektedir.*” ifadesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. ERİŞ Bağımsız Denetim ve YMM AŞ’ye işbu belgenin içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Saygı ile,
**ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**